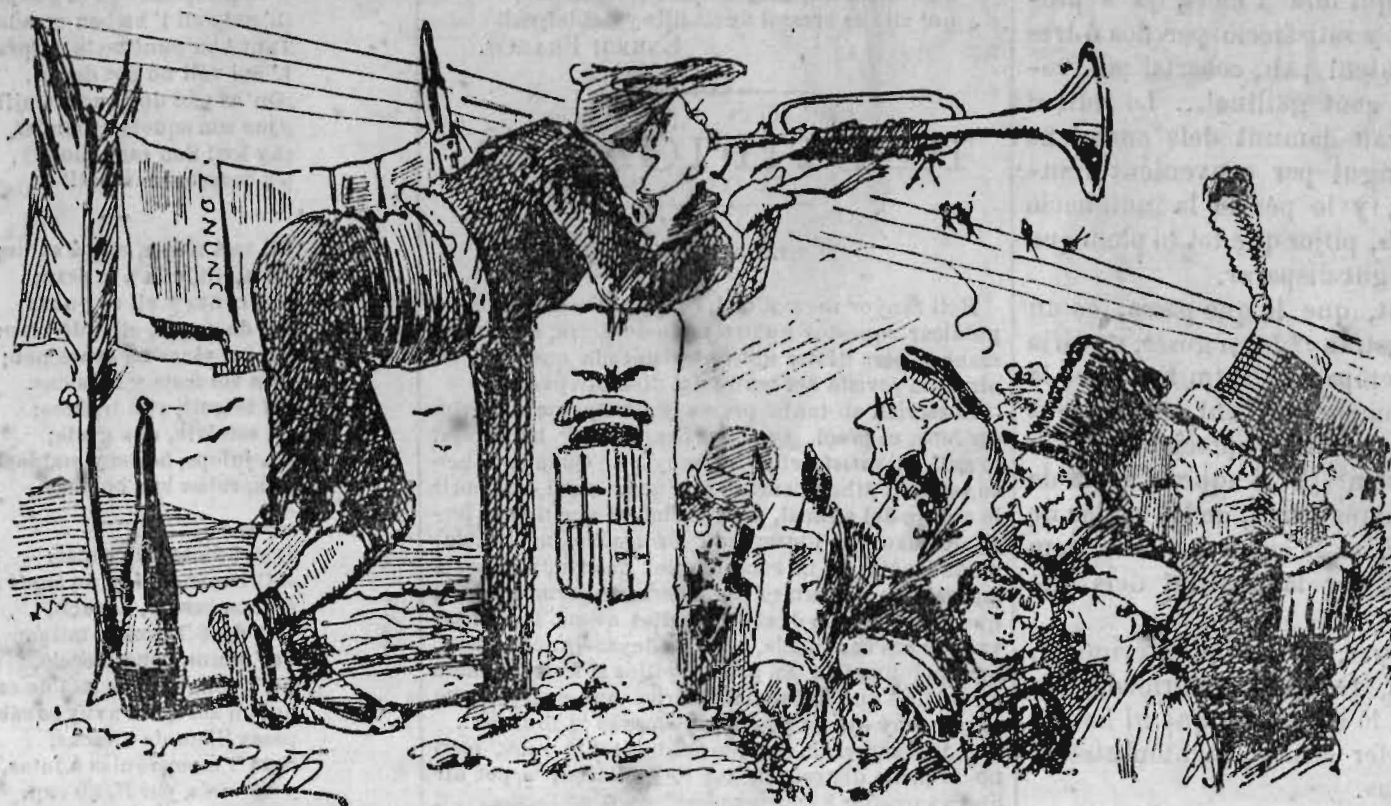

CADA NÚMERO

2 CUARTOS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
BIBLIOTECA ILUSTRADA
50, Ronda de Sant Antoni, 50
BARCELONA

LO NUNCI

FARA, AL MENOS, UNA CRIDA CADA SEMANA

NÚMERO ATRASSAT

4 CUARTOS

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona, portat á do-
micili, trimestre. . . . 6 rs.
Fora de Barcelona. . . . 8 »
Cuba y Puerto-Rico. . . 16 »
Extranjer. 20 »

LA GENT.

Jo reconech que cada home, es á casa seva y tractat particularment, un ser molt respectable, digne de que se l' alabi, de que se li fassi d' entant en tant algun regalet, y fins de que se l' voti pera ser regidor, qu' es la presentalla més galdosa, qu' en aques-
tos temps que corran se pot fer á un home. Tothom, considerat singularment, es apre-
ciable per una circumstancia ó altra; lo qui no te bon cor pel' sentimen, tèn bonas mans
pera fer l' arrós á la valenciana, ó per tirar lo floret; lo qui careix de bon talent, es en
cambi duenyo de dos magníficas patillas, lo qui no sab escriurer, sab fer palots, y lo
qui no tèn diners, tèn trassa per gastar-ne sen-
se tenir-ne.

Ja dich, cadascú mereix lo títol de «Molt senyor meu» quant li escriu un conegut, y lo de «galan subjecte,» quan se parla d' ell. Pero quan aquest galan subjecte passa á ser quantitat homogénea, y figura en la colum-
na de sumandos, que donan per resultat la suma total que se 'n diu la gent; allavors no me 'n parlin, perque aquexa suma me
causa més horror que lo balans de cap d' any á un botiguer que l' clóu ab pérdua. Such-
ceheix una cosa rara é inespliable, que qualsevol tenedor de llibres s' hi tornaria tarumba: una reunió de sumandos de per-

sonas decents, ben parladas, finas, bonda-
dosas y dignas, produeix un total indigne,
mal intencionat, grosser, murmurador y
desatent, més antipàtic y repulsiu qu' aquells animals de vuyt potas y dos caps, parits per un de dret é igual, dels quals á voltas nos parlan las gacetillas y qu' en-
senyan á la plassa de Catalunya, á quatre quartos la entrada. Passa alló d' aquella tertulia, hont un concurrent se trová á fal-
tar la capa, que tothom era molt honrat, pero la capa no surtia.

Totas las feras de Mr. Bidet, desengavia-
das, no 'm farian la por que 'm fá aqueix conjunt de bonas personas, que se 'n diu la gent. Reparéu tot los seus instints, y no n' hi trovaréu un de bó; veuréu ab quina pia-
dosa sanya s' ocupa del próxim; veuréu ab quina trassa, riu y disfruta ab tot lo que siga un mal per algú, y que tranquilament se queda adormida mentres pel' mon no
mès hi passen successos bons, si es qu' aquestos no 's prestan á que la murmuració 'ls fassi semblar dolents.

Féu correr, per ecsemple, que Fulano ha tret la rifa. A la gent tant se n' hi dona, se 'n parla com de que fa fret: y si no es per tenirli enveja, lo afortunat no mereix l' atenció pública més enllá de unas quan-
tas horas. En cambi, llenseu al etzar, la no-
va de que tal banquer ha quebrat. ¡Ah, la gent com s' axeribeix! ¡Quin desori, quina

alegría, per tot arréu, quins bellugets per estendrer la noticia! Sembla que per portar-
la, 's donguin estrenas, sembla que tothom us vè á contar que se li ha mort un onclo á América. Y alló dura vuyt dias, quince dias, un més... tot lo que 's vulgui, fins que vè un' altra ensorrada á tirar terra damunt de la anterior.

Anéu á un teatro, lo vespre que s' estre-
na una comedia ó debuta un cantant. No héu de fer més qu' arribar als corredors, pera conexas si la comedia es dolenta ó si 'l cantant es de munició. Quan l' estreno ó debut vá bè, trovaréu á la gent tranquila, grave, parlant pels corredors, de las sevas cosas; preguntéu, y us dirán: Bè... ab tota serietat... La gent podrà estar satisfeta, pero contenta... ¡no hi ha perill! Si l' es-
treno vá malament, alló ja es un' altra cosa; no teniu de preguntar rés á ningú, la disposició de la gent vos ho diu prou. Veuréu caras alegres, sentiréu riallas, culliréu xistes, nadaréu en bullici y animació. Allí ningú pensa més qu' en clavar falconada, tothom maneja la llanseta qu' es un con-
tento. La gent fá 'l sèu ofici, dona cumpliment al sèu instint.

¿Voléu veurer á la gent irritada, dihent pestes, treyent foch pels ulls y pels caxals? Anuncieu que dos subjectes coneguts s' han desafiats, y féu saber l' endemà, que s' ha desfet lo desafio. ¡Quin furor! La gent ja

esperava saber qui fóra 'l mort, ja 's prometia conversa y satisfacció per dos ó tres dias; ¡y no 's baten! ¡Ah, cobarts! ¡ah, comedians! ¡ah, gent gallina!... Lo ridícul més espantós cau damunt dels enemichs que no han tingut per convenient romprers 'l ánima, y lo pés de la indignació pública 'ls axafa, pitjor que tot lo plom que s' haguessen pogut disparar.

¿No es veritat, que lo que passa, es un fenómeno ben estrany? Jo, si gosés, us diria una cosa, que temps ha que 'm balla per la barretina. He comensat dihent, que la gent era la suma de quantitats apreciables. ¿Y si 'ns equívocuessem? ¿Y si aqueixa regla de sumar no se separés en rés, de las reglas de l' aritmética? ¿Y si la suma surtis tal com surt, justament per la qualitat dels sumandos?

Dexemho correr, y no ho averiguem, perquo si á la fi, resultessen afirmadas las mèvas suspitas, lo sol remey que hi hauria fora anarsen á fer ermitá, mantenintse d' aglans y herbelas.

Mes val ficarse també al sarau y fer barreja ab la gent, qu' alguna satisfacció hi caurá, de las molts que la gent disfruta.

JOSEPH FELIU Y CODINA.

L' ENTERRO

La gala, la festa,
Ja dol s' han tornat;
Ja no hi ha alegria
Per l' enamorát.

¡Ay, sent ella morta,
Bon Déu, quin dolor!
¿Com 's que, enterrantla
M' enterran lo cor?

¿Quin dia, quin' hora,
Quin punt, t' ha tocat
La mala ventada
Que 'l cor t' ha glassat?

¿Ballavas? ¿Somreyas?
¿Qué feyas, amor?
¿Qué feyas, que, vehente,
Va aymarte la mort?

¿Va obrir, per trovarte,
Del hort lo rexat?
¿Va véure't, sentada
Sus l' herba del prat?

¡Ay, digam, la morta,
que 'm doxas l' amor:
¿com es que enterrant,
m' enterran lo cor?

FREDERICH SOLER (PITARRA.)

LO TÁLAM NUPCIAL

SONET.

(Ventura Ruiz Aguilera).

D' una cambra ensisera la duptosa
llum afina, ajitantse ja insegura.....
Ha acabat lo festí, y entra la esposa
tremolencia d' amor y de ventura.

Del pudor virginal la casta rosa
brota, y abrusa sa galleta pura,
una ramor que percibeix la hermosa.....
Tal volta la que fa sa vestidura.

Calléu..... Es lo marit aymant y tendre,
qu' anant darrera seu, y en cautiveri
sentintse mes felis, la va á sorprendre;
y la dú, de la sombra en lo misteri,

á lo tálam nupcial, dantli á compendre
qu' alló es bressol de 'ls fills y del imperi!
ENRICH FRANCO.

RECTIFICACIÓ.

Sr. Director de «LO NUNCI.»

Molt senyor meu: ¡Cuiti, corril...! Fassi 'l favor de publicar aquestos quatre mots de lletra, en son semanari, pera desfer una entrebancada que vaig tenir en la revista del teatro del dissapte passat!

Li escrich ab tanta pressa y delit, que no puch dir faba, ni pèsol. ¿Que 's pensa, que m' he menjat lo gall, ab satisfacció? ¡No, senyor!... Quan la Minerva, que li dihem, encara que no ho sigui,—vá obrir lo ventre del animal, me vá semblar que 'l veyá fersit de baxos del Liceo; cada cascaballito me semblava una nota de la evocació del Roberto, y aquesta fantasia 'm vauitar l' esma pera menjarme la cuxa, que ja saborejava desde vuyt dias avans. La Minerva, que era convidada, prou me deya:—Aném, home, que no l' has feta tan grossa; pitjor si fosses arcalde ó regidor, que cada dia tindrias una ensopegada; ¡oh, y avuy que ni 'ls governadors se 'n lliuran!...

Jo ja comprenia, que ma vehina tenia rahò, pero no 'm podia distreure; tot lo gall-dindi 's pot air que vá quedar á la grexonera, que ¡mal-aguanyat!—qualsevol mestre d' escola se 'n hauria ben gaudit.

¡Figuris, senyor Director,—encara que ja ho debia reparar,—que vaig posar que lo baix del Liceo 's deya David, en compte de dir Vidal! ¡Jo, qu' en tants anys de vida pública, enfiat en mon escambell del Pla de las comedias, no he donat may un que dir, haver comés á mas vellesas, semblant equívocació! Ja 'm véya al damunt una crítica de críticas, d' aquelles que vostés fan, y 'm vá agafar tal febra, que volia demanar al Arcalde, que m' enviés lo metje dels jégants.

Ja á saber, que també 'm fan riurer. ¿Qui té cap pera res, la semana de Nadal? Comensi á figurarse, que totas las estátuas pipiolis y figurots de Barcelona, van enviarme la décima, que m' he hagut de vendre una pila de plomas d' agua pera pagar las estrenas. ¿Que 's pensa, quina pluja de felicitacions? Lo negra de la Riba, la Sirena del Passeig Nou, l' Angel de l' Aduana, lo ninot de ca 'n Padró, lo de ca 'n Clausolles... fins las estinges del Parque,—las fastigosas,—m' han comparegut ab lo seu paperot, com si may m' hagessent fet altre servey que desacreditar á las verdaderas esfinges.

An' aquest mal-de-cap de las estrenas, t' d' afegir-hi, lo de comprar y farcir lo gall... Que si hi posaré prunas... que si hi ficarém orellanas; y diguim si no n' hi há, no sols per confondre en Vidal ab en David, sino fins á n' en David ab lo gegant Goliat.

Servesquis ab tot, perdonarme, que ja dich la pecadora, y declarar en nom meu, que reconech y certifico, per may que li convingui, que 'l senyor Vidal, es lo baix legítim del Liceo, que vá cantar lo Roberto. Y no cregui que me n' hi enterat despres de la revista, puig recordarà vosté que en lo número quatre del seu periódich, al fer la revista del Faust, ya lo vaig anomenar per son verdader nom. Dantli las gracias y desitjantli un bon principi y acabament d' any, lo saluda son afectísim.

LO VELL DE LA FONT.

L' AVI VELL.

L' avi vell nos té casera.

—¿Té casera, l' avi vell?

Ja té ganas de tropell,

de rahons y de quimera.—

¿Déu nos guart d' una fal-lera!

L' avi 's busca una fadrina,

se 'n vá á escámen de doctrina,

nos lo tiran trona avall,

y ab confits, neulas y ball

lo casament se termina.

—Joveneta se l' ha triada

—¿Joveneta?—Joveneta.

Y es guapeta.—¿Y es guapeta?
¡L' avi vell l' ha ben errada!
Tant bon punt vé la vesprada,
L' avi vell no pot dormir.
¿Qu' es axó de aquest trají?
¿Que son aquets esbalots?
¡Ay avi! Son esquellots.
¡Ja comensém á patí!

Ell va á missa, ella á sarau;
ell al lit, ella á la rexa;
ella canta y ell se quexa;
ell, de negra, ella, de blau:
Ell vol viure en santa pau;
Ella vol festa y musicas.
Ell té gels, ella traficas;
ell estalvia, ella gasta;
ell, juleps, herba y emplasta,
ella, robas ben bonicas.

L' avi dicta una cansó:
—Creume á mí, y no sigas ruch;
si tens casera, xaruch,
jo 't daré 'l consell milló.
Per fé una bona elecció,
no 't donguis pas mal de cap,
qu' un sol medi avuy se sab:
passa llista de xicotas,
roda 'l mon, véulas á totas,
y no casis, per fi, ab cap.

JOAN ROSÉS.

VUYTS Y NOUS

Un jove presumit y de pochs anys, va ser un dia presentat á un circol de sabis. Va saludar finament á tots los presents, ménos á un senyor que á mes d' anar molt dextat, duya las botas foradadas y tacó-tortas.

Lo qu' havia presentat al jove, li digué al sortir:

—¿Com es qu' has fet tant mal paper á n' aquell senyor?

—Jo no 'm tracto ab sabaters.

—¿Qué dius ara? ¡Si es lo doctor Fulano!

—Fill, donchs jo l' he prés per un sabater: com era lo qu' anava més mal calsat...

Davant d' un cartell de teatro, qu' anunciava *Un drama nuevo*, deya un espavilat:

—¡Drama nuevo!... ¡Drama nuevo!... Fú deu anys que 'l van estrenar, y encara li plantan *nuevo*. No sé lo gobernador com ho permet.

Hi ha á Barcelona, una agencia de matrimonis, que comensa tots los seus anuncis ab aquestas paraulas: *No se trata con ignorantes*.

Un que 'l llegia, digué ab molta rahò:

—Aquesta agencia 's vol matar ella mateixa 'l negossi, perque si no tracta més qu' ab sabis, pochs casaments arreglará.

Un poeta va llegir un drama á un amich seu, perque li dongués lo seu parer.

—Home,—li digué l' amich,—trovo qu' has fet un bon drama, pero á la dama li fás donar massa narcótic, en lo segon acte.

—¿No veus que convé forla dormir?

LOS GASTADORES

GASTADOR de RAHONS

GASTADOR de CERA

CAO-N-MOS

CECULAS

REGANS 2000

COPLAS 44000

FOCHS 100000

AQUARIUM 500000

LLUMS 100000

EMBALATS 20000

PROFESSORS 50000

FLORES Y GALLARETES 40000

TOTAL DE GASTOS 1000000

GASTADOR de JORNALS

GASTADOR de BOTAS

GASTADOR d'UNGLAS

LO GRAN GASTADOR

GASTADOR de PAPER

SELLAT

—Si, pero després no se 't podrà desper-
tar per ferte lo tercer acte.

Un advocat novell, qu' encara tenia tot
l' entussiasme per la carrera, defensá á un
minyó acusat de lladre, convensut de que
defensava á un innocent. Ell ho sostenia
per tot, y s' esforzá tant en la defensa da-
vant del tribunal, qu' aquest va absoldrer
al acusat.

Lo jove advocat corregué tot satisfet á no-
tificarho á son client, y li digué:

—Cregui que tinch una satisfacció, en
haver salvat l' honor de un home de bé.

—Y jo li quedo tan agrahit,—li respon-
gué 'l fulano,—que... ara no puch pagarli
'l seu treball, pero li prometo que 'l primer
rellotje que robi, será per vosté.

CRIDAS

Ja ha surtit un altre crítich madrilenyo, que trova
ben *versificada*, aquella comedia escrita en *prosa*, de
que 'ls parlava l' altre dia.

En vista d' axó, no fassis *críticas de críticas*, y res-
pecta á qualsevol escr.bent que 's posi á criticar, y
agendllat davant de tots los crítichs, y no 'ls toquis,
que van de las festas.

Un senyor de Sans, ha escrit una carta á un diari,
queixantse de que 'l rector de son poble no li volgués
batejar una criatura, y de que al cap de pochs dias
se negués també á enterrarli.

A cada punt, veig pels diaris, queixas per aquest
estil.

A nels que 'ls passen semblants cosas, los están
molt bé: si no anessen á demanar rés, no 'ls ho ne-
garian.

Los senyors que componen la societat *Jochs Flo-
rals*, nos demanan que fem constar, que no es cert,
com algú ha dit, que dita societat se proposi fer ara,
ni may, la competencia á la institució catalana qu'
ab lo mateix títol, celebra ses notables y profitosos
certámens, lo primer diumenge del mes de Maig.

La societat anomenada 'ns afirma, que sa funda-
ció no té altre objecte, que afegir una pedra més al
monument que tots los bons catalanistes estant al-
sant, á la literatura catalana.

A la porta de Sant Jaume, ara hi fém fira.

Vingan aparadors, y anuncis, y lletreros.... s'
enten, pagant al senyor rector, lo *tantum* correspon-
nent.

¿Volén dir, qu' en aquella espolsada de mercaders
del temple, no hi vá caurer algun cop de látigo pels
de la porta? ¡Ey! jo ho dich per avisar al senyor rec-
tor, que per mí...

Veyam, si tardarém gaire á veurer las máquinas
de cosir anunciadas en l' altar major.

Lo senyor rector de Sant Jaume, potser no ha ati-
nat en un negossi que li daria molt profit.

Los dias de funeral, los escolans podrian repartir
ab cada candeleta, un prospecto de l' industria qu'
ho pagués millor.

Escoltin; ja qu' hi estém posats, no 'ns aturém á la
porta.

Ja tenia rahó 'n amich nostre que may callava ab
la Cerveceria de *Ambos Mundos*. Cada dia millora
y cuydado que ja era bona.

Si están desgana'ts, fásinse dar una vista per
Mr. Bacqué; los hi recepta un dinar y com oli en un
llum.

A casa n' Monter se ha esposat un altre quadro
del Urgell. Lo asunto no potser mes sencill, pero no
pot ser més veritat. Representa un poblet que hi en-
tra la avansada d' una tempestat; un vent de *grop*
que tors abres y tot ho portá en renou. Fa tanta
il·lusió, que dich que si s' ho escoltan bè, sentirán lo
só d' unas campanas que hi ha que tocan á temps.

¿Han vist, davant de la Universitat, quina casa 'ns
hi fan ara?

Jo ja m' ho veyá venir. Teniam una plassa que
feya goig, un edifici qu' estava bè; axó no podia
durar.

Hi faltava la firma de Barcelona.

Ara que l' edifici no 's veurá, y la plassa quedarà
esguerrada, será quan podrém dir: ¡Oh, patrial 'T
reconexo!

Lo jóve pintor, Sr. Roig y Bofill, ha esposat un qua-
dro á ca'n Pares, pera enviarlo á Madrid. L' hem vist
y 'ns agrada de debó. Alguns critiquexaban si 'l
quadro era massa vert.

No ho estranyo; home conexem que pel *verda* de-
xaria una butifarra. Lo pais es fet baix impresions de
Camprodon y en lo estiu, temporada que los ama-
dors del *vert* s'hi farian sopas.

Soluciones a's mal-de-caps del nú- mero passat:

Núm. 1.—Xarada: *América*.

» 2.—Cavória: *La butifarra de la llibertad*.

» 3.—Altra cavória:

P O N A
O C A S
N A T A
A S A S

» 4.—Geroglífich: *La ralla es una successió de
punts*.

MAL-DE-CAPS PE 'LS QUE NO 'N TENEN

Número 1

TRES XARADAS

NOVELA Á CORRE-CUITA

I.

Primera xarada

Eran las dotze de la nit; vá sonar un tiro, y en Tó-
fol caigué mort.

Ja 'n tenim un.

Al caurer en Tófol, pel cap de vall del carrer s'
escapulia un bulto y per l' altre cap se 'n acostava
un altre.

Aquest segon bulto era 'n Tersa, que li deyan.
Com un tiro á aquellas horas de nit y en aquell po-
ble, era cosa molt *quinta* doblada, surti de casa ata-

rantat, y no pará fins que vá trovarse á la *primera y
quinta* del difunt.

—*Prima y segona* l' hem feta!—esclamá al recone-
xer lo cos de son germanastre.—¡Ay, Tófol seus *ter-
sa, quarta y quinta*!... ¡Mort lo dia avants de ton ca-
casori! ¿Com ho farás per anar á la boda, com ho
farás?

Meditant com ho faria 'l difunt, per anar á cum-
plir ab la nuvia y sa familia, en Tersa passá més d'
un' hora. A la fi, veyent que no ho trojava, ho dexá
correr y torná á parlar:

—Jo 't venjaré, Tófol!... Jo descobriré al assés á
tota *quinta, quarta y quinta*... La veu de la *segona,
quarta y quinta* parlará en mí, y 'l reconexeré allí
ahont lo trovi... ¡No t' espantis, Tófol! serás venjat.

Al cap de dugas horas justas que 'l difunt geya y
en Tersa s' esclamava, hi arrivá la justicia, sempre
amatenta.

—¿Qui ha mort á aquest home?—digué l' arcalde.

—No ho sé,—contestá en Tersa.

—Jo sí.

—¿Qui ha estat?

—*Quarta*!—cridá l' arcalde.

Lligaren á 'n Tersa; lo secretari, que era foraster,
li digué en sa llengua:

—*Tercera*!

Y s' endugueren al pobre xicot.

Ja li havian anunciat que li havia de passar algu-
na desgracia, un dia que s' havia fet dir lo *Tot*.

Quan lo dexaren tancat en son calabosso, lo pobre
Tersa no pensá en la injusticia que li feyan, sino
en la venjansa qu' havia jurat sobre 'l cos de son
germanastre.

Sols tenia una idea ficsa. ¿Qui era lo assés de 'n
Tófol? ¿Hont lo descobriria? ¿Com se deya?

(Se continuarà.)

Nota: las soluciones d' aquesta xarada y de las
altres dos que seguirán, se donarán en lo *epílech* d'
aquesta novela.

Número 2

ENDEVINALLA

Si 'm beus, t' apago la set,
si te 'm posas, te vestexo,
si 'm montas, vas descansat,
si 'm ballas, te divertexo.

Número 3

SEMBLANSA HISTÓRICA

Davant los murs que guardava,
vaig veurer matá' á mon fill.
Jo 'l vaig pérdrer, mes la patria
no perdé sa honra per mí.
D' un valent qu' per Castellá
va fer lo que jo aquí fiu,
ne parlan gestas é historias.
¡Ningú 's recorda de mí!

Número 4

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.—Ciutat de Catalunya.
1. 2. 3. 4. 6. 7. 8.—Cosas que 's pintan.
1. 2. 5. 6. 7. 8.—Lo que 'ns visitá ara poch.
1. 2. 3. 7. 8.—Uns fruits.
1. 4. 6. 7.—Un animal qu' está privat.
1. 4. 8.—Instrument de treball.
1. 5.—Una virtut.
- 8.—Una consonant.

JUNQUERENCH.

Número 5

GEROGLÍFICH

Las soluciones se donarán en lo número
vinent.

Editor, JOAQUIM VINARDELL

Imprenta de J. Aleu y Fugarull, Tallers, 30